

VISIE BEVEILIGING 2022-2026

Vrije Universiteit Amsterdam

STATUS Ter bespreking en vaststelling
VERSIE: 4.0

AUTEUR Els van Haasen, Dennis Rietveld, Eva Laus
OPDRACHTGEVER Els van Haasen/ Facilitaire Campus Organisatie (FCO)
DATUM 07.03.2022

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave

1. INLEIDING.....	3
1.1. LEESWIJZER.....	3
2. VISIE BEVEILIGING.....	3
2.1. DOELGROEPEN	3
2.2. INTEGRALE VEILIGHEIDVISIE	4
2.3. VISIE BEVEILIGING	6
2.3.1. <i>Co-creatie</i>	8
2.3.2. <i>Alert en proactief</i>	8
2.3.3. <i>Techniek ter ondersteuning</i>	8
3. HUIDIGE SITUATIE.....	9
3.1. BEVEILIGINGSORGANISATIE	10
3.2. TECHNIEK TER ONDERSTEUNING	10
3.3. VEILIGHEIDSINITIATIEVEN	12
4. ONTWIKKELINGEN	12
4.1. ONTWIKKELINGEN VU.....	12
4.2. MARKTONTWIKKELINGEN	13
4.3. ONTWIKKELINGEN TECHNIEK.....	13

1. INLEIDING

Voor u ligt de visie Beveiliging. Eerder al was de integrale Veiligheidsvisie van de VU opgesteld. Deze brede visie beschrijft hoe de VU richting geeft aan haar veiligheidsbeleid binnen alle aandachtsgebieden die hiervoor bij de VU van toepassing zijn.

Fysieke beveiliging is het aandachtsgebied van de afdeling Services van FCO. De beveiliging als zodanig was nog niet uitgewerkt in een visie die beschrijft wat wij met onze beveiligingsorganisatie op de VU willen realiseren. Om die reden hebben we voor de beveiliging een afgeleide visie geformuleerd.

Als we het over fysieke beveiliging hebben gaat het onder andere over de zichtbare aanwezigheid van beveiligingsmedewerkers op de VU campus en in de gebouwen. Deze beveiligingsmedewerkers worden door de VU ingehuurd via een externe leverancier, onze partner voor de beveiliging. De dienstverlening wordt Europees aanbesteed. Deze visie dient dan ook als uitgangspunt voor de aanbesteding die aanstaande is.

1.1. LEESWIJZER

Hoofdstuk één beschrijft de doelgroepen voor wie wij de beveiliging vormgeven, gevolgd door de integrale veiligheidsvisie die als uitgangspunt dient voor de visie Beveiliging. Vervolgens wordt de visie Beveiliging uitgebreid toegelicht. In het tweede hoofdstuk geven we een beschrijving van de wijze waarop onze beveiligingsorganisatie op dit moment ingericht is. In het laatste hoofdstuk kijken we naar de ontwikkelingen die op dit moment spelen binnen de VU. Ook worden de maatschappelijke en technische/digitale ontwikkelingen beschreven.

Als we het over fysieke beveiliging hebben gaat het onder andere over de zichtbare aanwezigheid van beveiligingsmedewerkers in de gebouwen van de VU Campus en op de bijbehorende terreinen. Al meer dan 15 jaar is onze fysieke beveiliging uitbesteed aan een externe leverancier. Dit was en is een bewuste keuze van de VU passend in de regieorganisatie van de Facilitaire Campus Organisatie. De leverancier van deze dienstverlening beschouwen wij als een partner, een partner gespecialiseerd in het aandachtsgebied van deze dienstverlening. Ons partnership met de leverancier biedt ons kennis en ervaring die wij inzetten en benutten binnen onze organisatie. Daar staat tegenover dat deze partner met ons meedenkt, ook van ons leert en in gezamenlijkheid streven we naar een passende en kwalitatief goede dienstverlening voor onze klanten.

Deze dienstverlening wordt Europees aanbesteed, de visie beveiliging dient tevens als uitgangspunt voor de aanbesteding die aanstaande is.

2. VISIE BEVEILIGING

2.1. DOELGROEPEN

De VU-campus kent een grote verscheidenheid aan gebruikers. Door het open karakter van de organisatie, is de VU in belangrijke mate een 'spiegel van de samenleving'. Elk individu maakt op zijn eigen manier gebruik van de campus om te studeren, te werken, te ontmoeten en/of te ontspannen. De gebruikers van de VU Campus zijn studenten en medewerkers van faculteiten en diensten (intern), maar ook externe partijen zoals bezoekers en huurders maken gebruik van de campus. Aan deze groepen dient een veilige omgeving geboden te worden. Onderstaand zijn de verschillende doelgroepen nader toegelicht.

Studenten

Studenten zijn de grootste doelgroep op de VU. Dit betreffen ongeveer 35.000 mensen. De beveiliging draagt bij aan het gevoel van veiligheid van de studenten. Dit geldt zowel voor hun studieplek, als in de onderwijsruimten op en rond de VU-Campus. De omvang en diversiteit van de studenten (qua nationaliteit, levensbeschouwing/-invulling en maatschappelijke overtuiging) maar

ook de verwachtingen met betrekking tot beveiliging lopen sterk uiteen. Door snelle wisselingen van populatie en internationalisering heeft een groot deel van de studenten vaak een kortdurende betrokkenheid bij de VU

Medewerkers faculteiten en diensten

Onder deze doelgroep vallen alle medewerkers van VU, AUMC en alle organisaties en bedrijven die gebruik maken van de universiteitsgebouwen. Dit betreffen ongeveer 5.500 mensen. De VU voelt zich in brede zin verantwoordelijk voor de medewerkers en studenten, hierin gaat haar zorg verder dan het gebied van de VU campus. De beveiliging op de campus draagt dan ook bij aan het gevoel van veiligheid van de medewerkers, zowel in de werk- en onderzoeks-omgeving als op en rond de campus. De academische gemeenschap kenmerkt zich door het internationale karakter. De medewerkers besteden in vergelijking met andere gebruikers relatief veel tijd op de VU Campus.

Bezoekers

De VU trekt dagelijks veel bezoekers, bijvoorbeeld door zakelijke vergaderingen met externe gasten, academische plechtigheden, bijeenkomsten, evenementen en buluitreikingen. Ook omwonenden en bedrijven uit de omgeving kunnen gebruik maken van de VU Campus. Doordat nieuwe functies op de campus zijn gehuisvest (zoals cultuur, film, theater, sport en op termijn wonen) en de verblijfskwaliteit op de campus steeds belangrijker wordt, is het de verwachting dat het aantal bezoekers de komende jaren verder zal groeien. De omvang en diversiteit van de bezoekers (qua nationaliteit, levensbeschouwing/-invulling en maatschappelijke overtuiging) lopen sterk uiteen.

Huurders

De VU werkt nauw samen met andere doelgroepen op de campus, waaronder de verschillende huurders. Op de campus is ruimte beschikbaar voor de huisvesting van onder andere strategische allianties, startups en jonge ondernemers. Mede door toenemende aandacht voor valorisatie wordt een groei verwacht met betrekking tot de startups. Hierdoor zal het aantal huurders op de VU Campus komende jaren verder toenemen. Tevens stellen deze gebruikers soms andere eisen aan hun werkomgeving.

2.2. INTEGRALE VEILIGHEIDVISIE

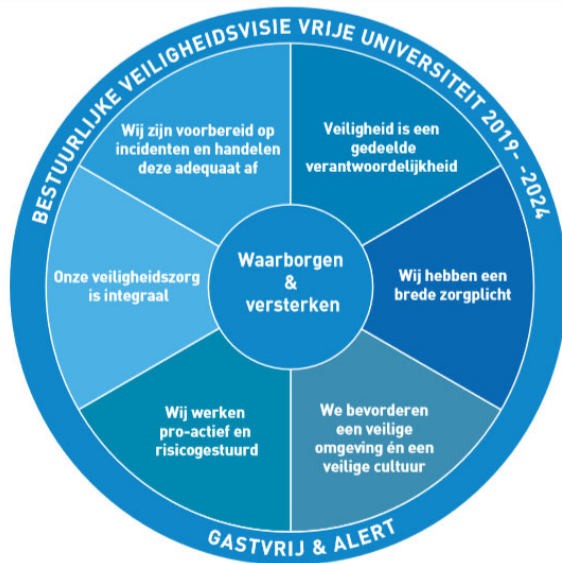
De VU is een maatschappelijk betrokken organisatie waarin veiligheid een belangrijke plaats inneemt. Door de toegenomen complexiteit is een integrale aanpak van belang. Integrale veiligheid houdt in dat er vanuit een breed aspect naar veiligheid wordt gekeken. Binnen integrale veiligheid zijn de diverse vormen van veiligheid samengebracht door een samenwerking van en vertegenwoordiging van faculteiten en diensten. Daarbij gaat het om kennisveiligheid, cyberveiligheid, sociale veiligheid, fysieke veiligheid, veiligheid van gebouwen, ARBO en milieu. Hier worden kennis en ervaring gedeeld, worden vraagstukken besproken en worden actuele thema's in het kader van veiligheid behandeld. Dit wordt ook gedaan in samenwerking met externe stakeholders zoals politie, AIVD, andere universiteiten en hogescholen, en andere gelieerde veiligheidsdiensten. In de uitvoering wordt gewerkt met diverse expertteams.

De commissie integrale veiligheid stelt zich als doel om risico's te onderkennen, te wegen en daarbij maatregelen te nemen waardoor de risico's beheersbaar gemaakt worden. Deze commissie werkt vanuit een organisatie-brede visie, namelijk de integrale veiligheidsvisie.

De integrale veiligheidsvisie hecht groot belang aan een veilige omgeving. Veiligheid wordt gezien als startpunt voor de invulling van de beveiliging maar ook als denkkader van waaruit de beveiliging opereert. De commissie stelt onder meer dat de VU een brede zorgplicht heeft maar dat veiligheid een gedeelde verantwoordelijkheid betreft.

“De VU waarborgt de veiligheid van de studenten, medewerkers en gasten door verdere versterking van de integrale veiligheidszorg om daarmee kernactiviteiten – onderwijs, onderzoek en valorisatie – in de toekomst te kunnen blijven garanderen”.

In de afbeelding hieronder staan de belangrijkste uitgangspunten van de integrale veiligheidsvisie vermeld.

Afbeelding 1

Onderstaande punten uit de integrale veiligheidsvisie zijn tevens van belang om de veiligheid binnen de VU te borgen en vorm te geven.

1. De VU is verantwoordelijk voor de eigen veiligheid en de veiligheid van anderen. Daarbij streeft de VU naar een veilige studie-, onderzoeks- en werkplek.
2. De veiligheidszorg is in goede balans met de menselijke maat, de academische waarden en privacybelangen en niet onnodig belastend voor de openheid en gastvrijheid van het academisch instituut.
3. De veiligheidszorg is aantoonbaar, stuurbaar en beheersbaar.
4. Veiligheidsbewust gedrag wordt gestuurd zodat men zelf in staat is om passende acties en maatregelen te nemen om de veiligheid te waarborgen.
5. De omgeving stelt steeds hogere eisen aan het niveau en de kwaliteit van onze veiligheid en zelfredzaamheid. Met het vormgeven van haar veiligheidszorg speelt de VU hier adequaat op in.
6. Het aantal en de impact van veiligheidsincidenten is beperkt en de veiligheidsbeleving is overwegend positief.
7. De VU streeft naar een balans; instellings-breed waar dat mogelijk is en maatwerk waar dat nodig is.

De VU heeft met betrekking tot veiligheid een belangrijke zorgplicht jegens haar studenten, medewerkers en bezoekers. Echter, de medewerkers, studenten en bezoekers van de VU hebben zelf ook een rol in het creëren van een gastvrije en veilige campus. Bewustwording en handelingsperspectief zijn hierbij belangrijke thema's. Om een prettig en veilig werk- en studeerklimaat te bewerkstelligen zijn gemeenschappelijke uitgangspunten en interne afspraken van groot belang. Onderliggende visie draagt bij aan het aanscherpen van deze uitgangspunten.

De praktische uitvoering van de veiligheid is belegd op drie aandachtsgebieden, namelijk:

- Sociale veiligheid
- Digitale veiligheid (cyber security)
- Fysieke veiligheid

Deze visie richt zich op het onderdeel beveiliging van de fysieke veiligheid binnen de VU. Dit betreft objectbeveiliging en gastenontvangst.

2.3. VISIE BEVEILIGING

De visie beveiliging is richtinggevend voor zowel het beveiligingsbeleid als de beveiligingsmaatregelen en past hiermee binnen de geldende beleidskaders. De visie dient als communicatiemiddel, biedt uitgangspunten voor de uitvoering van de beveiligingsdiensten en draagt tevens bij aan het bekend maken van de uitgangspunten voor de beveiliging.

De VU Campus is een toegankelijke, gastvrije en veilige campus. De campus is een plek waar men zich welkom en thuis voelt. De beveiligingsmedewerkers en de gastdames/-heren spelen hierbij een belangrijke rol. Wij richten onze beveiliging daarom in op mensgerichte benadering. Wij zijn zichtbaar aanwezig en er wordt rekening gehouden met de menselijke maat, de academische waarden en privacybelangen. Wij bieden onze studenten en medewerkers een persoonlijke ontvangst/welkom op onze Campus. Waar nodig gaan wij liever het gesprek aan dan dat wij sturen op ge- en verboden.

De VU kent dynamische ontwikkelingen op het gebied van huisvesting, doelgroepen, maar ook maatschappelijke ontwikkelingen die invloed hebben op de bedrijfsvoering van de VU. Daarom zijn wij samen met onze partner flexibel met betrekking tot het op- en afschalen van medewerkerscapaciteit.

Techniek speelt een belangrijke ondersteunende rol in de gehele beveiliging, maar neemt het niet over.

Onze beveiligingsorganisatie is ingericht met behulp van een externe partner op de volgende onderdelen:

- Beveiligers/surveillanten bieden ter plekke ondersteuning aan onze studenten, medewerkers en bezoekers.
- Gastdames en heren. Ontvangst, welkom en vraagbaak voor onze studenten, medewerkers en bezoekers.
- Co-creatie en advies, proactief en reactief.

De VU en de samenwerkingspartner trekken samen op in beveiligingsvraagstukken. Dit betekent dat deze partner zich committeert aan onze integrale veiligheidsvisie. Daarbij is kennis delen en het aanleveren van actueel advies van groot belang. Een proactieve houding ten aanzien van het delen van kennis en het geven van advies is hierbij essentieel. Daarmee kan de kennis en opgedane ervaring actief ingezet worden ter professionalisering van de beveiligingsorganisatie.

De VU zet een eigen coördinator in die verantwoordelijk is voor de interne contacten tussen de VU en de externe samenwerkingspartner. De coördinator heeft tevens de rol van contractbeheerder. Daarbij heeft de coördinator de verantwoordelijkheid voor het creëren van randvoorwaarden met betrekking tot het leveren van een optimale dienstverlening. De coördinator is de directe gesprekspartner voor de vertegenwoordiging van de partner op locatie van de VU (bijvoorbeeld de teamleider). De coördinator is daarmee in staat de partner te voeden met de informatie en belanghebbende kennis over lopende beveiligingsvraagstukken en actuele ontwikkelingen. Van de partner wordt een proactieve inzet verwacht bij het leveren van een inhoudelijke bijdrage met betrekking tot beveiligingsontwikkelingen en implementatie.

Communicatie is een belangrijk thema in de samenwerking met onze partner. De VU gaat ervan uit dat de beveiligingsmedewerkers van de partner binnen de eigen organisatie via een heldere structuur voorzien worden van belangrijke VU gerelateerde informatie. Het is hierbij van belang dat dit daadwerkelijk in de praktijk terug te zien is. De betrokken onderdelen die actief samenwerken met de beveiliging dienen hierin meegenomen te worden. Op de VU werken meer medewerkers die

een bijdrage leveren aan 'veiligheid en dienstverlening', zoals de campus-hosts en stewards. Een goede samenwerking en gestructureerde eenduidige communicatielijn tussen de samenwerkingspartner en de onderdelen behorend bij de VU zijn hierbij van essentieel belang.

De VU vindt het belangrijk dat medewerkers goed zijn opgeleid en structureel getraind blijven. De VU trekt daarom gezamenlijk met de partner op in het opleiden en trainen van de beveiligingsmedewerkers. Waar van toepassing ontwikkelt de VU samen met de partner maatwerktrainingen. Trainingen op het gebied van veiligheid die bij de VU intern worden gegeven, worden ook aan de externe beveiligingsmedewerkers beschikbaar gesteld.

Er is op structurele basis contact tussen de VU en haar partner. Hierbij zijn informatie-uitwisseling en kennisdeling van groot belang zodat er gedragen besluiten genomen kunnen worden. In het kader van snelle en transparante afstemming verwacht de VU van de partner dat de beveiligingsmedewerkers, gastdames en -heren een team vormen en dus ook gezamenlijk vanuit hetzelfde management/teamleiding worden aangestuurd. Er is een wisselwerking tussen werkzaamheden en communicatie op de werkvloer. Beide onderdelen moeten elkaar naadloos aanvullen.

De ambities en speerpunten voor beveiliging zijn:

1. Beveiliging vraagt om co-creatie van zowel de verschillende interne partijen van de VU, als de verschillende externe partijen.
2. De beveiliging is zichtbaar op de VU aanwezig en is flexibel inzetbaar.
3. De beveiliging speelt een alerte en (pro-)actieve rol in het signaleren, herkennen, voorkomen en beheersen van beveiligingsrisico's.
4. De VU-campus is een 'gastvrije en veilige campus', waarbij er sprake is van een veilige studeer-, onderzoeks-, werk en ontmoetingsomgeving.
5. De techniek ondersteunt de mens, de mens is leidend in de beveiliging.

De visie voor beveiliging luidt: *"samen houden we de VU veilig"*.

Afbeelding 2

Onderstaand worden enkele speerpunten uit de veiligheidsvisie nader toegelicht:

2.3.1. CO-CREATIE

De VU hanteert een integrale benadering van de beveiliging door middel van co-creatie. Integraal betekent in samenhang met verschillende belangen, disciplines, niveaus en personen. Een integrale aanpak reduceert kosten, verkleint de kans op incidenten en vergroot het veiligheidsbewustzijn. Adequate beveiliging vraagt daarbij om co-creatie van zowel de verschillende interne partijen, als de externe partijen van de VU. Een versnipperde aanpak leidt tot suboptimale maatregelen en mogelijk tot niet onderkende risico's.

De VU stimuleert en bevordert veiligheidsbewust gedrag op verschillende manieren. Het is dan ook van belang dat de gebruikers van de VU Campus weten wat zij moeten doen bij onveilige situaties zodat zijzelf in staat zijn om passende acties en maatregelen te nemen om zo hun veiligheid optimaal te kunnen borgen. Gedeelde verantwoordelijkheid en samenwerking is hierbij de norm.

Co-creatie vraagt om optimale samenwerking. Binnen FCO wordt nauw samengewerkt tussen de verschillende afdelingen. Bij diverse grote projecten, zoals het inrichten van nieuwe gebouwen en de implementatie van nieuwe systemen is een gedegen (overstijgende) samenwerking van groot belang. Dit geldt ook voor maatschappelijke ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op de veiligheid van de campus.

Indien de VU van mening is dat zij risico's en incidenten onvoldoende zelf kan beheersen, gaat zij, naast de co-creatie met haar beveiligingspartner, actief de co-creatie aan met derden zoals de hulpdiensten, gemeente Amsterdam en collega-universiteiten in Nederland of daarbuiten.

2.3.2. ALERT EN PROACTIEF

De VU streeft ernaar om de beveiligingsrisico's te voorkomen dan wel te beheersen. Dat betekent dat de beveiliging voorbereid is op een doeltreffende calamiteiten- en crisisbeheersing, waarbij de negatieve gevolgen van incidenten voor de VU beperkt blijven. De gastdames/-heren spelen hierin een belangrijke rol. Door alert te zijn en proactief te reageren, voorkomen, herkennen en beheersen zij verschillende beveiligingsrisico's.

In geval van crises en noodgevallen neemt de beveiliging een (pro)actieve houding aan: *"We zijn voorbereid op incidenten en handelen deze adequaat af"*. Het direct inschakelen of meelopen van de beveiliging bij verdachte personen en/of onveilige situaties werkt vaak zeer preventief. Hoewel de VU de beveiliging vanuit een breed perspectief benadert, dienen bepaalde risico's in de praktijk altijd te worden afgewogen en te worden geprioriteerd. Hierdoor kunnen maatregelen per faculteit en per activiteit verschillen, e.a. afhankelijk van de specifieke risico's.

2.3.3. TECHNIEK TER ONDERSTEUNING

De ontwikkelingen op het gebied van techniek gaan steeds sneller en er zijn de afgelopen jaren diverse hulpmiddelen ontwikkeld. Ontwikkelingen met betrekking tot data van videobewaking, toegangsbeheer en thermische sensoren worden steeds belangrijker. De verschillende systemen worden veelzijdiger en kunnen door middel van kunstmatige intelligentie steeds meer onderdelen overnemen.

De technische systemen op de VU hebben een ondersteunende functie. De mens dient een goede en verantwoorde beveiliging te bieden. Echter, technische ondersteuning is binnen het gehele

beveiligingspakket een belangrijke randvoorwaarde. Daarmee gaat de VU niet voorbij aan de huidige en toekomstige ontwikkelingen maar maakt zij een afweging tussen persoonlijke benadering en de inzet van technische middelen. Zo worden er regelmatig actieve pilots uitgevoerd en aanpassingen doorgevoerd die als toegevoegde waarde worden gezien en die passen binnen de uitgangspunten van de VU.

Bij het maken van keuzes ten aanzien van technische ondersteuning wordt geredeneerd vanuit onderstaande aspecten:

- Kosten
- Efficiency
- Gastvrijheid
- Effectiviteit
- Ondersteunend

Diverse processen binnen beveiliging worden technisch ondersteund. Deze verschillende ondersteunende systemen en de betreffende gebruikers dienen integraal met elkaar samen te werken. Alleen dan kan de beveiligingsorganisatie in staat gesteld worden om de werkzaamheden zo effectief en efficiënt mogelijk uit te voeren. Binnen de VU betekent dit een optimale samenwerking tussen het gebouwbeheer (technisch en functioneel systeembeheer) de centrale meldkamer van het energiecentrum (BHV meldingen en technische storingen) en de beveiligingsorganisatie/securitydesk.

Het implementeren van nieuwe techniek zal altijd op initiatief van de VU zijn. Daarnaast zal het beheer van de betreffende techniek bij de VU blijven liggen. Het is niet wenselijk dat de gecontracteerde beveiligingsleverancier techniek aanlevert of aanbrengt. Wel zal de VU gebruik maken van de kennis en kunde van de samenwerkingspartij voor het doelmatig inzetten van de betreffende technische middelen. Daarbij bespreekt de VU graag de ervaringen van de samenwerkingspartij.

3. HUIDIGE SITUATIE

De beveiliging op de VU is primair verantwoordelijk voor de veiligheid van studenten, (gast)medewerkers en bezoekers. Daartoe beveiligt de VU gebouwen, goederen en bedrijfsprocessen en heeft daarbij als doel de gebouwen zo in te richten dat personen zich veilig en welkom voelen. Hierbij is het van belang dat goederen veilig opgeslagen liggen en tegelijkertijd direct beschikbaar zijn. De beveiliging op de VU Campus wordt op verschillende manieren gewaarborgd. Zo maakt de VU onder andere gebruik van videobewaking en alarmsystemen maar ook een ruime inzet van gastdames/-heren en beveiligingsmedewerkers draagt bij aan een gastvrije omgeving en een positieve veiligheidsbeleving waar mensen zich prettig en thuis voelen.

De VU is een open, toegankelijke en inclusieve universiteit. De gebouwen op de VU Campus zijn in beginsel openbaar toegankelijk, waarbij er mogelijkheden gecreëerd zijn om de zogenoemde risicogebieden binnen de gebouwen af te kunnen sluiten. Gelijksoortige activiteiten en voorzieningen (denk aan onderwijs, laboratoria en werkkamers) worden in de gebouwen zoveel mogelijk geclusterd gesitueerd. Bij clustering worden de verschillende zones fysiek gescheiden en indien gewenst afgesloten, dit maakt compartimentering van gebouwdelen mogelijk.

Binnen de VU wordt onderscheid gemaakt tussen publiek toegankelijke ruimtes (openbaar gebied) en niet publiek toegankelijke ruimtes (besloten gebied). De gebouwen op de VU Campus zijn ingericht volgens onderstaande principes:

Open gebied:

Het open gebied is voor alle doelgroepen vrij toegankelijk.

Semi-open gebied:

Het semi-open gebied is deels vrij toegankelijk en deels toegankelijk met een persoonsgebonden toegangspas.

Besloten gebied: Het besloten gebied is alleen toegankelijk met een persoonsgebonden toegangspas.

De beveiliging in de huidige situatie in onderstaande paragrafen verder uitgewerkt.

3.1. BEVEILIGINGSORGANISATIE

De (externe) beveiligingsorganisatie is op dit moment als volgt ingericht:

- *Beveiligers/surveillanten*
Zij zijn verantwoordelijk voor de fysieke ondersteuning van de studenten, medewerkers en bezoekers.
- *Gastdames en -heren*
Zij verzorgen de ontvangst en het warm welkom, daarbij dienen zij als vraagbaak voor de studenten, medewerkers en bezoekers.
- *Co-creatie en advies*
Op basis van de kennis en opgedane ervaring levert de externe samenwerkingspartner (leverancier) proactief advies passend binnen de kaders en context van de VU. Hieraan wordt inhoud gegeven door middel van een intensieve samenwerking met de samenwerkingspartner. Op dit moment wordt het proactief inzetten van kennis in zeer beperkte mate gedaan.

De BHV-organisatie is belegd binnen een ander organisatieonderdeel van de Facilitaire Campusorganisatie evenals de technische ondersteuning van de beveiliging. Dit bestaat uit technisch (applicatie)beheer.

Inzet fysieke beveiliging

De fysieke beveiliging op de VU is zeven dagen per week en 24 uur per dag aanwezig. De inzet van de beveiliging is vraag-gestuurd ingericht. Dat wil zeggen dat er op vaste drukkerie momenten dagelijks een hogere bezetting aanwezig is dan op de rustigere momenten. De aanwezigheid van de beveiligingsmedewerkers wordt verdeeld over de verschillende dagdelen. Zo zijn er doordeweeks (overdag) zes beveiligers aanwezig. In het weekend (overdag) zijn vier beveiligers aanwezig en in de nachten betreffen dit twee beveiligingsmedewerkers. De openings- en sluitronden op de VU Campus zijn een belangrijke en veelomvattende taak binnen de beveiliging.

De Security Desk (SD) bevindt zich in het hoofdgebouw en heeft een controlerende, signalerende en registrerende taak. De SD is altijd (dag en nacht) bemand met één medewerker. Indien er, bijvoorbeeld bij evenementen, behoefte is aan extra inzet dan kan er te allen tijde extra beveiliging worden ingehuurd.

Inzet gastdames/-heren

Naast de beveiligingsmedewerkers zijn er in de meeste gebouwen gastdames/-heren aanwezig. De gastdames/-heren hebben een belangrijke signalerende en informerende taak. Zij zijn de oren en ogen van de gebouwen en dragen bij aan het warme welkomstgevoel. De gastdames/-heren hebben een divers takenpakket en kunnen indien nodig snel schakelen met de beveiligingsmedewerkers.

3.2. TECHNIEK TER ONDERSTEUNING

Op dit moment worden de volgende processen binnen het domein van fysieke beveiliging technisch ondersteund:

- *Toegangsbeheer*
Binnen dit proces wordt de fysieke beveiligingsorganisatie ondersteund door middel van een toegangsbeheersysteem. Dit systeem voorziet in gecontroleerde en georganiseerde toegang tot de diverse gebouwen.
- *Sleutelbeheer*
Voor het beheer van fysieke sleutels en toegangspassen worden zogenoemde Trakakasten gebruikt, deze voorziening biedt een geautomatiseerde oplossing voor de registratie van uitgifte en retournering van niet persoonlijke toegangsmiddelen.
- *Preventie en analyse*
Hiervoor worden camerasystemen, alarmsystemen en inbraakdetectie ingezet.
 - Video/camerasystemen worden in specifieke situaties gezien als veiligheidsmiddel, daarbij worden de camera's preventief ingezet om op afstand de openbare ruimten te kunnen overzien. Bij de securitydesk van de fysieke beveiligingsorganisatie worden de camerabeelden gemonitord en waar nodig geanalyseerd. Daarnaast heeft de VU een meldkamer waar ook de meldingen met betrekking tot de bedrijfshulpverlening (BHV) binnenkomen.
 - Alarmsystemen worden ingezet ter bescherming en beveiliging van gebouwen, mensen en voorzieningen. Hierbij valt te denken aan brand- en inbraakalarmering, maar ook alarmeringen met betrekking tot het (tijdelijk) uitvallen van systemen of apparatuur.
 - Inbraakdetectie heeft als doel om ongewenste toegang tot gesloten ruimten te detecteren. Meldingen vanuit dit systeem komen binnen bij de securitydesk. Op basis hiervan kan de beveiliging de juiste actie ondernemen.
- *Communicatie*
Diverse communicatiesystemen zoals de intercom en portofoon worden ingezet ter ondersteuning van de onderlinge communicatie op afstand.

De betreffende systemen dienen met elkaar samen te werken en zijn complementair aan elkaar. Denk aan toegangsverlening waarbij intercom, camera, toegangssysteem en inbraakdetectie gebruikt worden. (Echter deze systemen functioneren in de huidige situatie veelal stand alone. Dit is tijdrovend en foutgevoelig bij werkprocessen binnen de Security Desk en biedt dus niet de gewenste ondersteuning).

Organisatorisch is een optimale samenwerking ook van groot belang. Dit betreft de samenwerking tussen het gebouwbeheer (technisch en functioneel systeembeheer) de centrale meldkamer van het energiecentrum (BHV meldingen en technische storings) en de beveiligingsorganisatie/ Securitydesk. De huidige organisatie ten aanzien van de technische systemen ten aanzien van beveiliging ziet er als volgt uit:

- Functioneel verantwoordelijk: Services
- Technisch verantwoordelijk: Vastgoedbeheer (gebouw gebonden installaties)
- Technisch en functioneel applicatiebeheer: Vastgoedbeheer
- Operationeel / werken met: Services (extern belegd)
- Technisch applicatiebeheer (gedeeltelijk): IT

Uit een rapport dat in februari 2021 door AES Consultancy is opgesteld naar aanleiding van een onderzoek naar de systemen die binnen de Security Desk worden gebruikt zijn een aantal bevindingen naar voren gekomen. Ten aanzien van de samenwerking binnen de verschillende organisatorische onderdelen is een van de bevindingen dat de teamleiding Beveiliging onvoldoende aansluit bij interne overleggen van de VU ten aanzien van beveiligingssystemen. Daardoor is er onvoldoende verbinding tussen het werken met de systemen en het beheer daarvan.

Verder zijn de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden tussen Services en Vastgoedbeheer ten aanzien van de systemen onvoldoende helder en onvoldoende afgebakend.

3.3. VEILIGHEIDSINITIATIEVEN

De VU hecht veel waarde aan een veilige en prettige studeer-, werk- en onderzoeks-omgeving. Daarom ontplooit de VU diverse veiligheidsinitiatieven. Deze hebben allen in meer of mindere mate invloed op de uitvoering van dienstverlening ten aanzien van beveiliging. De belangrijkste veiligheidsinitiatieven zijn hieronder uiteengezet.

Integrale Bedrijfsnoodorganisatie (iBNO)

De VU bouwt aan een veerkrachtige organisatie door te investeren in het oefenen en trainen van het personeel. Daarbij wil de VU zich blijven ontwikkelen en verbeteren en wordt er lering getrokken uit voorgedane incidenten en noodgevallen. In de integrale bedrijfsnoodorganisatie (iBNO) VU Campus worden de uitgangspunten, opschalingsprincipes en werkwijzen uitgebreid beschreven. Samen met de noodplannen van de verschillende eenheden vormt dit rompdocument het bedrijfsnoodplan van de VU Campus.

Commissie Integrale Veiligheid

De commissie integrale veiligheid is een samenwerkingsverband tussen de verschillende diensten van de VU. De commissie stelt zich ten doel om acute noodsituaties en onvoorziene situaties binnen de VU-organisatie te borgen. Dit gebeurt door middel van het onderkennen, afwegen en beheersbaar maken van de verschillende risico's. De voorzitter van de commissie Integrale Veiligheid is de Chief Security Officer (CSO).

Commissie Veiligheid, Gezondheid, Welzijn, Milieu (VGWM)

De Ondernemingsraad (OR) oefent op centraal niveau de personeelsmedezeggenschap uit. Daarbij kijkt de OR niet alleen naar de belangen van het personeel maar ook naar het belang voor de VU en de kwaliteit van het onderwijs en onderzoek. De commissie VGWM is onderdeel van de OR en vergadert regelmatig over onderwerpen die gerelateerd zijn aan veiligheid, gezondheid, welzijn en milieu.

Sociale veiligheid

De sociale veiligheid vormt een belangrijke component in het algehele veiligheidsbeleid. Het is van groot belang dat medewerkers, studenten en gasten zich veilig voelen om incidenten en risico's te bespreken en elkaar aan te spreken op eventueel onveilig handelen, onveilige situaties of ongewenst (grensoverschrijdend) gedrag. Om onveilige situaties te melden is een centraal meld- en adviespunt ingericht. Hier kunnen medewerkers en studenten op vertrouwelijke basis melding maken van onveilige situaties en fysieke incidenten.

Bewustwording

De VU stimuleert en bevordert veiligheidsbewust gedrag. Echter, studenten, medewerkers en bezoekers zijn zelf ook verantwoordelijk voor een veilige VU Campus. Men heeft hierin duidelijk een signalerende rol. De VU investeert hierin door middel van het aanbieden van diverse bewustwordingscampagnes. Ook worden er met betrekking tot 'zorgwekkend gedrag' verschillende workshops aangeboden aan studentendecanen, studieadviseurs en studentpsychologen.

4. ONTWIKKELINGEN

4.1. ONTWIKKELINGEN VU

Binnen de VU zijn er diverse ontwikkelingen die van invloed zijn op de inzet van beveiliging en werkzaamheden van beveiligingsmedewerkers. Deze ontwikkelingen zijn onder andere:

- Langere openstelling van panden, zowel in de avond als in het weekend
- Een wijziging in de samenstelling van de doelgroepen op de Campus. De VU heeft te maken met een nieuwe doelgroep, namelijk cultuurbezoekers. Daarnaast wordt de groep LLO - studenten groter
- Sloop van gebouwen
- Nieuwbouw

- Renovatie van gebouwen
- Toegangsbeheer
- Wijzigingen in bedrijfsvoering

Voor elk van deze ontwikkeling dient zorgvuldig en in samenwerking met de stakeholders bepaald te worden welke invloed dit heeft op de bestaande inzet aan beveiliging en beveiligingsmiddelen. De beveiligingsorganisatie dient echter zodanig ingericht te zijn dat hier eenvoudig op ingespeeld kan worden. Dit vraagt flexibiliteit, pro-activiteit en een gezamenlijke inspanning van alle partijen die bij de dienstverlening rondom beveiliging een rol hebben.

4.2. MARKTONTWIKKELINGEN

De belangrijkste ontwikkelingen zijn een toenemende krapte op de arbeidsmarkt en een stijging van personeelskosten. De toenemende krapte heeft te maken met de beperkte instroom van nieuw beveiligingspersoneel. Op dit moment is meer dan 50% van de populatie beveiligers 50 jaar of ouder. De ontwikkelingen ten aanzien van de krapte op de arbeidsmarkt zullen in sterke mate bijdragen aan de mate waarin techniek de komende jaren ingezet zal worden. Minder beschikbaarheid van personeel en de bijbehorende kostenstijging maakt het efficiënt inzetten van (mens)beveiliging immers nog belangrijker.

De kostenstijging heeft direct te maken met de cao beveiliging. Dit betekent in ieder geval in 2023 een kostprijsstijging van ruim 10% ten opzichte van 2022. De kostenstijging voor de jaren daarna is niet bekend. Wel is aannemelijk dat er gezien de schaarste aan personeel ook de komende jaren een aanzienlijk kostprijsstijging van toepassing zal zijn.

4.3. ONTWIKKELINGEN TECHNIEK

De ontwikkelingen op het gebied van techniek gaan steeds sneller en er zijn de afgelopen jaren diverse hulpmiddelen ontwikkeld. Het beheersen van logistieke stromen, mensenmassa's, optimalisatie van gebouw-/ruimtegebruik en het bewaken van veiligheid binnen en rondom gebouwen zal steeds meer door innovatieve techniek ondersteund gaan worden. Tevens zal die techniek geïntegreerd worden in de gebouwen en daarmee de "menselijke inzet" met betrekking tot de beveiligingsdienstverlening gaan ondersteunen. De verschillende systemen worden veelzijdiger en kunstmatige intelligentie gaat hierin ook een steeds belangrijkere rol spelen. Zoals bijvoorbeeld het toepassen van "holografische medewerkers", robots, drones etc.

Daarnaast is er steeds meer data beschikbaar. De beschikbaarheid van deze data en de analyse daarvan draagt in belangrijke mate bij aan het effectief en efficiënt uitvoeren van beveiligingstaken. Echter is er een spanningsveld waar rekening mee gehouden dient te worden, namelijk de beschikbaarheid en inzet van data ten opzichte van privacywetgeving.

De inzet van technische middelen in relatie tot de inzet van de "mens" als beveiliging zorgt ook voor een spanningsveld. De discussie over welke inzet de toegevoegde waarde heeft is daarmee ook een hele lastige. Vooral nog zijn wij van mening dat de mens de belangrijkste schakel blijft binnen het gehele pakket van de "beveiliging". Daarmee is juist dat persoonlijke contact dat in de huidige maatschappij steeds minder lijkt te worden het belangrijkste element. Het vinden van de juiste balans in dit spanningsveld is dan ook de uitdaging. De VU maakt daarom een weloverwogen keuze bij de inzet van technische middelen ten opzichte van haar wens van persoonlijke benadering. Dit is en blijft een dynamisch speelveld gezien de snelheid waarmee innovaties zich ontwikkelen maar ook waarmee de veranderingen in de maatschappij zich voordoen.